

POSUDEK DIPLOMOVÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:
Kilbergr Pavel: Akvinského pojetí vášní a porovnání s emocemi.

Předmětem této diplomové práce je srovnání pojetí vášní u Tomáše Akvinského s novodobým psychologickým pojetím emocí. Autor již ve své předmluvě (str. 5) uvádí, že mu jde o filosofické pojetí u T. Akvinského a jeho srovnání s pojetím psychologickým, přičemž: „Primární přístup k této práci tedy bude filosofický obohacený o psychologické chápání dané problematiky“ (str. 5). Spojovacím hlediskem zde tedy asi bude srovnání fenomenologie vášní s fenomenologií emocí na jedné a filosofických pojetí obou daných fenoménů na druhé straně. To je velmi náročný úkol, protože obě výše uvedená hlediska lze sotva oddělovat a náročnost daného tématu se násobí tím, že: 1. sám koncept vášní se v soudobé psychologické literatuře objevuje jen vzácně a 2. soudobé teorie emocí mají přísně empirické východisko bez filosofických nároků.

K obsahu předmětné práce mám tyto konkrétní připomínky:

Str. 22: citace z mé knihy o emocích je verbálně nepřesná a hlavně chybí její podstatná část následující za citátem: „...napsal James, který soudil, že emoce jsou ...“ - autor to mylně považuje za moji parafrázi Jamese, ačkoli je to Jamesův výrok.

Str. 23: vhodnější, místo Watsonových slov „odmítá sebereflexi“ by bylo „odmítá introspekci“, neboť vysloveně o ní kriticky píše.

Str. 25: v daném kontextu by byla vhodná zmínka o „katastrofické teorii emocí“.

Str. 29: chybně uvedená jména, má být Machač, Macháčová – na téže stránce by bylo přesnější uvést, že v kognitivistickém pojetí jsou emoce pouze stavem vzrušení, obsah jim propůjčuje kognitivní interpretace situace, které je vyvolávají.

Str. 32: psychologie se v 19. stol. neoddělila od „filosofie přírody“, nýbrž od filosofie a to až na konci tohoto století – na téže straně by bylo vhodnější použít místo slov „rozumová reflexe“ výrazu „kognitivní interpretace“.

Str. 33: formulace, že behavioristé „berou jako základní rovinu projevy lidských emocí čili chování...“, klade chybnou rovnici emoce = chování, protože koncept chování má širší význam, např. racionální chování vs. emocionální chování.

Str. 35: ve Watsonově proslulém experimentu s jeho synkem nešlo o intervenci pudu sebezáchovy, ale o prostou asociaci leknutí s určitým objektem, která následně vyvolávala strach i z podobných objektů (generalizace stimulu).

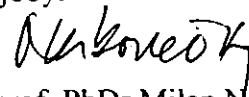
Str. 39: na konci stránky, poněkud neobratně, diskutovaný problém vztahu duše a centrální nervové soustavy se jeví spíše jako rozpor mezi pojetími: „duše a její mozek“ a „mozek a jeho duše“.

Str. 41: na konci stránky diskutované srovnávání Akvinského pojetí se současnými modely emocí nevyústí ve v autorovu tezi, že „Závěry těchto dvou přístupů se v mnohém shodují“, ale naopak v tezi, že se podstatně neshodují téměř v ničem.

Závěr: velmi náročného úkolu se autor zhostil s úctyhodným přehledem a informovaností, jsou zde patrné nepřesné analytické a srovnávací údaje (zejm. str. 34-35), ale současně je z obsahu práce patrné, že byl autor tématem zaujat a snažil se s úsilím splnit úkol, který si předsevzal. Pokud na něm bude dále pracovat, jeho odborná díkce a proniknutí do problému ještě dozraje.

Diplomovou práci, i přes mých několik připomínek, hodnotím vcelku jako kvalitní a jako takovou ji doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby.

Práci klasifikuji jako výbornou.

prof. PhDr. Milan Nakonečný

Dne 7. května 2013.